



Enesejuhtimine

Enese mõistmine ja arendamine



**INDIVIDUUAALSED
ERINEVUSED**





- **Individuaalsed erinevused**
- **Isiksus**
- **Intelligentsus**
- **Ja kuidas see kõik nüüd kokku käib?**



- **Individuaalsed erinevused**
- **Arendatavad omadused vs kaasasündinud**



Isiksus

- Defineerimise võimalusi erakordselt palju
 - Tavakõnes: karakter, iseloom. Pigem positiivne tähendus
 - *Karakter* ladina keeles – kriipima
 - *Persona* - mask
 - Üldine definitsioon: **isiksus on inimestele iseloomulik omaduste kogum, mis teeb ta teistest erinevaks**
 - Täpsemad definitsioonid sõltuvad eelkõige uurimissuunast



Isiksus

- Isiksus käib kokku erinevatest seadumustest ehk faktoritest
- Selgepiirilised kirjeldused jäävad minevikku
- Väikeseid faktoreid ja seadumusi on tuhandeid
- Väikesed faktorid koonduvad kokku viieks suureks faktoriks



Isiksus

Viis peamist faktorit

- Neurootilisus
- Ekstravertsus
- Avatus
- Sotsiaalsus
- Meelekindlus



Isiksus

1. Seadumuste arv on piiratud
2. Hierarhiline ehitus
3. Pärilikkuse märkimisväärne osa
4. Kodu mõju puudumine
5. Seadumuste universaalsus
6. Enda ja teiste hinnangute kokkulangevus
7. Sõltumatus hindamismeetodist
8. Seadumuse ajaline stabiilsus
9. Fikseeritud sisemine arengutee
10. Sõltumatus vaimsetest võimetest



Isiksus

Kuidas selle põhjal siis isiksust arendada on võimalik?

Isiksust pole võimalik arendada
– on võimalik arendada
toimetulekumehhanisme,
harjumusi, oskusi jne, ehk kõike
seda, milles isiksuseomadused
väljenduvad



Isiksus

- Testidega, ent mitte iga testiga
- Ajalehes-ajakirjas ilmuv test on eneseanalüüsimeetod, mitte korralik test
- „Töötavad“ tänu Foreri efektile
- (Foreri efekt – inimesed arvavad, et tunnevad end ära üldistest kirjeldustest)



Intelligentsus

- IQ on see, mida uurivad IQ testid!
- Seos isiksusega väike või lausa olematu
- Mitte kõige olulisem edu prediktor